

Provtagningsanvisning Pt-lohexol clear, relativt (1,73m2)

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Bestämning av njurfunktion.

2 Patientförberedelse

Patienten behöver inte vara fastande, men får inte ha genomgått undersökning med intravenös tillförsel av kontrastmedel under de senaste två dygnet (längre tid vid nedsatt njurfunktion). Kontraindikation är jodallergi/svår multiallergi.

3 Provtagning och provhantering

- Venprov:** Serumrör, med gel (guldgul kork) eller serumrör utan gel
- Kapillärprov:** Serumrör, med gel (guldgul kork) eller serumrör utan gel, mikrorör
- Centrifugering:** Se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin](#).
- Förvaring:** Centrifugeras inom 4 timmar.
Centrifugerat gelrör (originalrör) kan förvaras i kyl (2-8 °C) upp till 24 timmar. Vid längre förvaring förs serum över till plaströr 13x75 mm som korkas.
Serum avskilt i nytt rör hållbart 24 timmar vid 2-8 °C, därefter fryses vid -20°C.

Sätt venflon och tag 2 serumrör med gel märkta: **Förprov ("0-prov")**. Injicera Omnipaque enligt tabell 1 nedan, direkt följt av 10 mL NaCl (9 mg/mL). Vid kroppsvikt >40 kg används 5 mL spruta. Vid kroppsvikt < 40 kg anpassa sprutans storlek efter inj.volymen så att precisionen blir så god som möjligt.

Ange exakt injektionstid, Omnipaque-konc. (mg I/mL), injektionsvolym, patientens längd och vikt i Cosmic-medicinsk information alt. remiss.

Tabell 1.

Vikt	Omnipaque (mg I/mL)	Antal mL
<10 kg	300 mg I/mL	0,6
10-20 kg	300 mg I/mL	1,2
20-40 kg	300 mg I/mL	3,0
>40 kg	300 mg I/mL	5,0

I normalfallet utförs **1-punkts clearance** . Tag **2 serumrör** med gel (ej från venflon) för Iohexolbestämning;

4 timmar efter avslutad injektion vid förväntad normal njurfunktion.

7 timmar efter avslutad injektion om njurfunktionen förväntas vara halverad.

24 timmar efter avslutad injektion om njurfunktionen förväntas vara kraftigt nedsatt.

Om kroppsvattenvolymen ej kan beräknas (gravida, barn och patienter med ojämn vätskebalans) tages prover med **2-punktsclearance**, efter **3 och 4 timmar** (vid förväntad normal njurfunktion).

I vissa specialfall (ex. inför njurdonation eller kliniska studier) önskas 4-punkts clearance. Då tas förutom ”0-prov” det första provet efter **3-4 timmar** och därefter ytterligare tre prover med 20 minuters mellanrum. Tidsrymden mellan första och fjärde prov måste vara minst 60 minuter.

Tabell 2. Rekommenderade ungefärliga provtagningstider för iohexol (i timmar efter iohexolinjektion) vid skattat absolut GFR (ej kroppsyte-normerade) enligt Cockcroft-Gault.

GFR (mL/min) (Cock-croft-Gault)	> 50 (mL/min)	20-50 (mL/min)	<20 (mL/min)
1-punkts clearance (ett prov)	4 tim	7 tim	24 tim
2-punkts clearance (två prov)	3* och 4* tim	5 och 7 tim	24 och 32 tim
4-punkts clearance (fyra prov)	180*, 200, 220, 240* minuter		

Ange exakt provtagningstid på alla rör (efterproverna) och i Cosmic-medicinsk information alt. remiss.

Innan remissen skickas i Cosmic kommer en fråga upp ”Är alla obligatoriska uppgifter ifyllda?” Se till att **Injektionsvolym, Omnipaque-konc. (mg I/mL), Förprovstid, Injektionstid, alla Efterprovstider, patientens Längd och Vikt** är ifyllda med korrekta uppgifter.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

1-2 gånger/vecka

Vardagar

6 Referensintervall, beslutsgräns

< 2 år Referensintervall saknas

2 - 17 år 86 - 134 mL/min/1,73 m²

18 - 50 år 80 - 125 mL/min/1,73 m²

51 - 65 år 60 - 110 mL/min/1,73 m²

> 65 år > 60 mL/min/1,73 m²

Uppgifterna för barn samt patienter över 65 år är dåligt underbyggda.

Giltig fr.o.m: 2021-07-20

Giltig t.o.m: 2023-07-20

Identifierare: 120325

Provtagningsanvisning Pt-Iohexol clear, relativt (1,73m²)

7 Bedömning

Låga värden ses vid njurskada. För bedömning, v.g. se regionala riktlinjer för Södra sjukvårdsregionen.

https://vardgivare.skane.se/siteassets/1.-vardriktlinjer/regionala-riktlinjer---fillistning/tidig_uppt_initial_utredn_njursjd_sept2016.pdf

Förhöjda värden kan ses vid graviditet och diabetes mellitus.

7.1 Felkällor och variation

Patienter med ödem eller ascites kan uppvisa falskt för låga GFR.

8 Kommentarer

Vid behov kan absolut GFR beräknas från relativt GFR på www.egfr.se.

9 Kod

NPU28294